

Itku ja ilo Voittajan seurassa

Joh. 16:16-33

16. *"Vielä vähän aikaa, niin te ette enää näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut."*

17. *Silloin jotkut hänen opetuslapsistaan kyselivät toisiltaan: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo meille: 'Vielä vähän aikaa, niin te ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut' ja 'Minä menen Isän luo'?"*

18. *He jatkoivat: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo: 'Vielä vähän aikaa' ? Emme ymmärrä, mistä hän puhuu."*

19. *Kun Jeesus huomasi, että heillä oli jotakin kysyttävää häneltä, hän sanoi: "Sitäkö pohditte keskenänne, että minä sanoin: 'Vielä vähän aikaa, niin te ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut'?"*

20. *Totisesti, totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma iloitsee. Te joudutte murehtimaan, mutta teidän murheenne muuttuu iloksi.*

21. *Kun nainen synnyttää, hän tuntee tuskaa, koska hänen hetkensä on tullut. Mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, hän ei enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan.*

22. *Tekin tunnette nyt tuskaa. Mutta minä näen teidät jälleen, ja teidän sydämenne iloitsee, eikä kukaan ota teiltä pois iloanne.*

23. *Sinä päivänä te ette kysy minulta mitään. Totisesti, totisesti minä sanon teille: mitä ikinä te anotte Isältä minun nimessäni, sen hän antaa teille.*

24. *Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimessäni. Anokaa, niin te saatte, että ilonne olisi täydellinen."*

25. *"Näistä asioista minä olen puhunut vertauksin. Mutta tulee aika, jolloin en enää puhu vertauksin vaan kerron teille avoimesti Isästä.*

26. *Sinä päivänä te anotte häneltä minun nimessäni enkä minä sano teille, että pyydän Isältä teidän puolestanne.*

27. *Sillä Isä itse rakastaa teitä, koska te olette rakastaneet minua ja uskoneet minun lähteneen Jumalan luota.*

28. *Minä olen lähtenyt Isän luota ja tullut maailmaan. Nyt minä jätän maailman ja menen Isän luo."*

29. *Hänen opetuslapsensa sanoivat: "Nyt sinä puhut suoraan etkä käytä mitään vertauskuvaa.*

30. *Nyt me käsitämme, että sinä tiedät kaiken eikä sinun tarvitse odottaa, että joku kysyy sinulta. Sen tähden me uskomme sinun lähteneen Jumalan luota."*

31. *Jeesus vastasi heille: "Nyt te uskotte!*

32. *Mutta hetki tulee ja on jo tullut, jolloin teidät hajotetaan kukin tahollenne ja te jättätte minut yksin. En minä kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on minun kanssani.*

33. *Tämän olen puhunut teille, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus, mutta olkaa rohkeat: minä olen voittanut maailman."*

Murhe ja ilo

Mitä sinä tänään suret tai murehdit? Mikä takaan syvimmän ilon uskovalle? Millaista on sinun rukouselämäsi? Millä tavalla rukous ja ilo liittyvät toisiinsa? Mikä on rauhan salaisuus? Millaisen voiton Herran seuraaja saavuttaa?

Murheesta iloon 16-22

Kiirastorstai-iltana ennen kärsimistään, jäähyväispuheensa lopussa ennen ylimmäispapillista rukousta Jeesus sanoi jotain sellaista, joka sai opetuslapset ymmällään:

"Vähän aikaa, niin te ette enää näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut."

Vaikka suomalaisessa käännöksessä lauseessa esiintyy kahteen kertaan sana nähdä, kreikan kielessä käytetään kahta eri sanaa, jotka tarkoittavat hieman eri asiaa. Alku voitaisiin ilmaista näin: "Vähän ajan kuluttua te ette enää katsele minua niin

kuin te katselette minua nyt." Tämähän juuri heitä pelotti. "Vähän aikaa olen poissa teidän näkökentästänne ja se huolestuttaa teitä." Jatko sisältää ajatuksen, että vähän ajan kuluttua he saisivat nähdä Hänet aivan uudella tavalla.

Kun asia hämmensi heitä, Jeesus selitti yksityiskohtaisesti, mitä Hän tarkoitti:

"Vähän aikaa" tarkoitti sitä pimeyttä, johon opetuslapset kohta joutuisivat.

"Totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan."

Risti merkitsisi opetuslapsille itkuja ja murhetta maailman iloitessa. "Maailma on ajatteleva, että nautitessaan Minut ristille he pääsevät Minusta eroon, ja siltä se tulee näyttämään teistäkin."

Mutta sitten ihmeellinen julistus:

"Te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva iloksi."

Kysymys ei ole siitä, että surun *jälkeen* tulisi ilo, vaan siitä että **juuri se, mikä aiheuttaa teille surua, muuttuukin teidän ilonne syyksi ja aiheeksi. Murheenne tulee iloksenne.**

Tässä yhteydessä Jeesus käytti hienoa, hellää ja herkkää kuvaa raskaan vaimon synnytystuskista osoittaakseen, mistä oli kysymys siinä, minkä läpi he joutuisivat kulkemaan ja mihin Hän oli kulkeva. "Teidän surunne on synnytystuskia, jotka johtavat elämään." Jeesus kertoi kaiken tämän heille etukäteen. Tuskin he ymmärsivät, mitä Jeesus tarkoitti, mutta myöhemmin he pääsivät käsittämään, mitä Jeesus oli sanonut.

Lopun ajan poltot

Opetuslapset saivat tietenkin tavata Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen ja vielä syvemmissä merkityksessä helluntaina, kun Pyhässä Hengessä Herra tuli heidän sydämiinsä asti asumaan. Mutta viime kädessä Jeesus viittasi omaan paluuseensa kirkkauden Herrana toisessa tulemisessa. Ilmestyskirjaa lukiessamme näemme, että myös silloin Herran seurakunta joutuu synnytyskivun kaltaisten polttojen keskele, mutta kaikki se päättyy lopulta suunnattomaan iloon ja riemuun Karitsan hääjuhliissa ja Uuden Jerusalemin kirkkaudessa.

Riisumisen kivut

Henkilökohtaisella tasolla se voi merkitä meille jo nyt kivuliasta riisumista poisnukkumista edeltävissä sairauksissa ja kivuissa. Niiden kautta Herra osoittaa meille, että mikään muu ei kestä Hänen pyhyytensä edessä kuin Jumalan armo, joka ilmestyi meille Golgatan verisessä sovitusuhrissa. Taivaassa ei todellakaan kaivata meidän saastaista omanvanhurskaudemme pukua. Uskovissakin asuu aimo annos farisealaisuutta, ulkokultaisuutta ja yrityksiä tukeutua johonkin omaan Jumalan kasvojen edessä. Sellaisen pois riisuminen ja todelliseen nöyryyteen ja Jumalan armosta riippuvuuteen tarvitsemme synnytyskipuja ennen Herran kirkkauden avautumista silmiemme eteen. Kukaan ja mikään ei voi sitten riistää sitä sanomatonta riemua ja iloa, kun saamme katsella kirkastettua Vapahtajaamme, teurastettua Karitaa Hänen vanhurskautensa vaatteissa.

Suru ja ilo matkan varrella

Vaikka Jeesuksen tähtäyspiste oli selkeästi Hänen kärsimisensä aiheuttama tuska ja sen lopulta tuottama ilo, asia soveltuu myös uskovan vaelluksessa törmäämiimme ahdistuksiin ja siihen millaiseksi iloksi ne voivat myöhemmin osoittautua. Jeesuksen käyttämä kuva ei ole vain kuva.

Maria

Maria joutui Ilm. 12 mukaan kokemaan kovat kivut synnyttäessään Jeesuksen. Maria joutui myös kokemaan, miten miekka kulki hänen sydämensä läpi ristin juurella. Häntä ei pelastanutkaan hänen uskollisuutensa Jeesuksen synnyttäjänä, vaan hänen oman Poikansa kuolema. Hänet riisuttiin kaikesta omasta ristin juurella.

Paavali

Paavali joutui myös kärsimään monella tavalla rakastaessaan ihmisiä evankeliumin sanalla sisälle Jumalan valtakuntaan. Ajoittain hän saattoi jopa kerskua työnsä menestyksestä monenlaisten ahdistusten keskellä. Mutta Rooman vankilassa häneltä oli riisuttu melkoinen määrä sitä, kun hän kirjoittaa:

8. Niinpä minä luen kaiken tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken ja pidän sen roskana, että voitaisin omakseni Kristuksen 9. ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, joka tulee laista, vaan sen, joka tulee uskosta Kristukseen, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella. 10. Haluan tuntea Kristuksen ja hänen ylösnousemuksensa voiman ja hänen kärsimyksensä osallisuuden ja tulla hänen kaltaiseksi samastumalla hänen kuolemaansa, 11. kunhan vain pääsen ylösnousemukseen kuolleista. (Fil. 3:8-11)

Kaiken tuskien ja riisumisen jälkeen Paavalille jäi käteen suurena riemun aiheena Kristuksen vanhurskaus, Kristuksen tunteminen, Hänen kärsimyksensä ja ylösnousemuksensa.

Keiko Fujii

Kun japanilainen entinen buddhalainen nunna tuli 50 -vuotiaana uskoon. Siinä yhteydessä hän kiitti miestänsä näin: "Kiitos. Sinun ansiostasi löysin Vapahtajan." Se "ansio" oli siinä, että miehen itsekkyyys ja rakkaudettomuus ajoi vaimon asumuseroon ja sitä kautta Herran luokse. Myöhemmin mieskin sai armon tulla Jeesuksen seuraajaksi samoin kuin heidän lapsensa ja moni muukin.

Yksikään kokemamme kärsimys ei lopulta jää kärsimykseksi, jos ja kun Herra saa sen verensä armon välityksellä kääntää meidän iloksemme. Sanomallaan Jeesus ei vähässäkään määrin vähätellyt omiensa eikä myöskään meidän murheitamme. Mutta kaikkien niiden keskellä saamme kulkea Herran suunnitelmassa, joiden päätös on iankaikkinen ilo.

Rukous Jeesuksen nimessä 23-27

Jeesus jatkoi: *"Sinä päivänä te ette kysy minulta mitään."*

Kun Pyhä Henki tulisi, opetuslasten ei enää tarvitsisi tehdä Jeesukselle sellaisia kysymyksiä, joita he olivat jäähyväispuheen aikana esittäneet: *"Mihin Sinä menet?", "Emme tiedä minne menet, miten tietäisimme tien?", "Näytä meille Isä, niin me tyydymme!", "Miksi sinä ilmoitat itsesi meille etkä maailmalle?"* Ja nyt, mitä merkitsee *"vähän aikaa"*? Pyhä Henki tulisi asumaan heihin ja Hän olisi se Selittäjä, joka johdaisi heidät kaikkeen totuuteen.

Pyhän Hengen vuodattaminen merkitsisi myös aivan uutta suhdetta Isään:

"Totisesti minä sanon teille: jos te anotte jotakin Isältä, hän on antava sen teille minun nimessäni. Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimessäni. Anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen."

"Sinä päivänä te anotte minun nimessäni. Minä en myöskään sano teille, että olen rukoileva Isää teidän puolestanne. Isä itse näet rakastaa teitä siksi, että te olette rakastaneet minua ja uskoneet minun lähteneen Jumalan luota."

Rukous Pyhässä Hengessä sisältää siis pyyntöjä Jeesuksen nimessä ja Jeesuksen nimen tähden Isä vastaa niihin. Paavali tiivistää saman asian:

"Meillä molemmilla on hänen (Kristuksen) kautta pääsy yhdessä Hengessä Isän luo." (Ef. 2:18)

Pakanallinen ja kristillinen rukous

Jeesus antoi siis käskyn rukoilla, lupauksen suurista vastauksista ja niiden kautta täydellisen ilon. Kristillinen rukous on siis suurta armoa, ihmeellinen pääsy itse Isän sydämelle asti. Rukous merkitsee Herran omille myös sitä, ettei heidänkään lopulta tarvitse jäädä koskaan yksin, niin kuin Jeesuskin sai olla Isän kanssa silloinkin kun Hänen omansa hylkäsivät.

Mutta rukousta on monen laista. Se on yleisinhimillistä. Kaikissa uskonnoissa, kaikissa kulttuureissa ihmiset rukoilevat. Luomisen perusteella ihmisessä on omatunto ja uskonnollinen sydän, joka etsii turvaa rukouksen keinoin. Jos ja kun ihminen lakkaa rukoilemasta, hän luopuu persoonallisuutensa erästä arvokkaimmasta piirteestä.

Syntiinlankeemuksen seurauksena myös ihmisen rukouselämä turmeltui. Se painui pakanalliselle tasolle tai sitten yleisen ilmoituksen vaikutuspiirissä muuttui tekopyhäksi, ulkokultaiseksi. Molemmat edustavat uskonnollisuutta, mutta niille on yhteistä se, että ihminen kääntyy niissä pois elävän Jumalan persoonallisesta kohtaamisesta jonkinlaiseen uskonnolliseen suoritukseen, joka saattaa tuottaa harjoittajilleen tietynlaista tyydytystä ja uskonnollisia kokemuksia.

Idän rukous

Esimerkiksi Japanin shintolaisuudessa ja buddhalaisuudessa rukoillaan paljon. Kuitenkin idän rukous eroaa merkittävästi kristillisestä. Idän rukouksessa rukoilija itse päättää, mitä hän tarvitsee. Jos hän esimerkiksi sairastuu eivätkä lääkärit enää kykene auttamaan, hän kääntyy jumalten ja buddhien puoleen. Mitä useamman puoleen kääntyy, sitä suurempi on todennäköisyys, että apu saadaan.

Rukoilijan on kuitenkin lähestyttävä jumalia, henkiä tai muita epämääräisempiä ylliluonnollisia voimia oikealla tavalla ja oikein menetelmin. Hänen on ensiksikin ollut pidettävä yllä tietyn tasoista palvontasuhdetta rukoustensa kohteisiin. Sitten hän voi rukouksin, uhrein, pyhiinvaelluksin tai ammattilaisten (shintopappien, buddhalaisten pappien tai shamaanien) avustuksella vaikuttaa jumaliin ja henkiin. Jos jumalat tai buddhat "lainaavat" voimaansa - niin kuin rukoilija toivoo - niin hän saa haluamansa avun. Hän paranee sairaudestaan.

Avun saatuaan hän kokee helpottumista ja kiitollisuutta: "On erittäin hyvä asia, että on jumalat ja buddhat". Jos apua ei syystä tai toisesta tule, rukoilija yleensä lähtee etsimään apua uusilta jumalilta tai toisista uskonnoista. Jos hän on saanut avun ja joku kysyy, mikä jumala tai buddha auttoi, hän ei osaa vastata. Itse asiassa hän ei ole edes kiinnostunut siitä, sillä pääasia oli, että hän parani. Ihminen itse asiassa käyttää yliluonnollisia voimia hyväkseen.

Kristillinen rukous

Kristityn ja Jumalan suhde on toisin kuin idän uskonnollisuudessa aina henkilökohtaista luonteeltaan. Jumala on persoona, henkilö, joka puhuu ihmiselle ja rakastaa häntä. Ääretön ja pyhä Jumala ei kuitenkaan koskaan suostu ihmisten hallittavaksi, ei paikallistettavaksi, eikä hyväksikäytettäväksi. Jumala on itsensä ilmoittanut ja voimme Jeesuksen Kristuksen kautta aina tietää ja tuntea **kenen** kanssa olemme tekemisissä.

Kun Jeesuksesta Kristuksesta sanotaan, että Hän on Herra, se sisältää myös tosiasiain, että Hän päättää, mikä on meille hyväksi ja mitä Hän tekee. Kun olemme kristittyjä rukouksemme ei ole yritystä taivuttaa Jumalaa omalle puolellemme ja tekemään niin kuin me tahtoisimme, vaan oman tahtomme taivuttamista Herran tahtoon ja luottavaista jäämistä Hänen käsiinsä, koska tiedämme, kuinka hyvä Hän meille on.

Kristillinen rukous voi varsinaisesti alkaa vasta sitten, kun ihminen on päässyt persoonalliseen rakkaussuhteeseen taivaallisen Isän kanssa. Se tapahtuu, kun hän saa Jeesuksen Golgatan uhrin tähden anteeksi rikkomuksensa ja yhteys Jumalaan syntyy. Siinä yhteydessä ei ole ratkaisevaa, milliasia vastauksia kristitty saa Jumalalta (kielteinen vastauskin on vastaus), vaan se, että hänen ja Jumalan välinen rakkaussuhde syvenee. Kristitylle Jumala itse on perimmäinen vastaus, ei se mitä hänelle tapahtuu.

Rukouksen ehto

Idän uskonnollisuudessa rukoukset ovat hyvin pitkälle oman edun tai oman perheen edun tavoittelua. Taloudellinen menestys ja aseman saavuttaminen ovat osoituksia saaduista vastauksista. Kristillisen rukouksen tuntomerkki on Jumalan nimen kirkastumisen, Jumalan valtakunnan tulemisen ja Jumalan tahdon tapahtuminen. Esirukous toisten puolesta on siinä keskeistä. Kun idän rukouksessa vastaukset riippuvat käytetystä menetelmästä ja siitä, että jumalien ja henkien palvonta on suoritettu asianmukaisella tavalla, siitä saattaa puuttua lähes kokonaan moraalinen ulottuvuus. Gangsteriliigan johtaja voi odottaa rukouksiinsa vastauksia siinä missä hartain buddhalainen munkkikin. Sen sijaan kristityn rukousten kuulemisen ehtona on, että hän on valmis taipumaan Jumalan edessä tunnustamaan syntinsä ja syyllisyytensä ja pyytää niitä anteeksi. Siksi kristillinen rukous tapahtuu Pyhän Hengen vaikutuksesta ja uskovalla on pääsy Isän sydämelle Jeesuksen sovitustyön perusteella.

Kaksi rukousvastausta

Kaksi pientä esimerkkiä kristillisestä rukouksesta. Jotkut teistä tapasivat pari vuotta sitten Johannes Lampisen meillä rukouspiirissä. Hän on nyt lähes 80 iältään. Mutta noin 15 vuotta sitten hänessä todettiin kaikkialle ruumiiseen levinnyt imusolmuke-syöpä. Lääkärit antoivat hänelle kipulääkettä ja passittivat kotiin, kun mitään ei ollut tehtävissä. Eräänä torstaina hänen vatsakipunsa yltyivät sietämättömiksi. Silloin hän muisti, että Tallinassa pidettiin Lapsilähetysten rukouspiiri (Johannes toimi pitkään sen puheenjohtajana) klo 19. Hän soitti ja pyysi esirukousta. Klo 19.30 kipu lakkasi kerta heitolla ja seuraavana aamuna syövästä ei ollut jäljellä mitään. Lääkärit tutkivat ja ihmettelivät. He tunnustivat, että oli tapahtunut ihme. Tämä innosti Johanneksen uuteen paloon viedä evankeliumia eteenpäin.

Hänen talonsa yhteydessä on kokoustila, jossa olin mukana eräissä seuroissa. Siellä eräs naislääkäri todisti seuraavaa. Viisi vuotta sitten sairastuin syöpään. Nyt se on uusinut jo kolmatta kertaa, nyt elinaikaa on ehkä kuukausi ja pari. Mutta minulle viimeiset kuukaudet ovat olleet ihmeellistä aikaa, kun olen rukouksessa saanut aivan uudella tavalla päästä tuntemaan Herraa.

Sama sairaus, sama Herra ja aivan erilaiset vastaukset. Ja kuitenkin samanlaiset, koska ne veivät Herraa lähelle. Herran armo ja hyvyys kirkastui uudella tavalla.

Tiivistelmä 28-33

Jäähyväispuheen viimeisissä jakeissa kuulemme Jeesuksen tiivistelmän Hänen tehtävästään maailmassa, josta opetuslapset tulisivat sitten todistamaan Pyhässä Hengessä niin, että maailma voisi löytää totuuden seurakunnan ja Pyhän Hengen yhdistetystä todistuksesta. Tiivistelmässä on majesteettillinen kaiku:

"Minä olen lähtenyt Isän luota" - Jeesuksen syntymä ja Jumalan tulo ihmiseksi, inkarnaatio - *"ja tullut maailmaan."* - Hänen tehtävänsä, toimintansa ja opetuksensa, Hänen samaistumisensa ihmisen rajoituksiin ja Hänen ihmeelliset tekonsa - *"Minä jätän maailman"* - kärsimystien, ristin kautta - *"ja menen takaisin Isän luo."* - taivaaseen astuminen ja paluu kirkkauteen, voitto.

Tähän opetuslapset vastasivat:

"Nyt sinä puhut avoimesti etkä sano mitään vertauksin. Nyt me tiedämme, että sinä tiedät kaikki etkä tarvitse, että joku sinulta kysyy. Sen tähden me uskomme sinun lähteneen Jumalan luota."

Kysymys oli suuresta uskon tunnustuksesta. He sanoivat kaksi asiaa: *"Me tiedämme"* ja *"me uskomme"*. He olivat tunnustuksessaan täysin vilpittömiä eikä Jeesus asettanut heidän rehellisyyttään kyseenalaiseksi. Hän sanoi:

"Nyt te uskotte."

Sana *"nyt"*, jota Jeesus käytti tässä, on eri sana *"nyt"* kuin se, mitä opetuslapset käyttivät. Jeesuksen käyttämään sanaan sisältyy kriisin, taitteen merkitys. Jeesus ei siis kieltänyt sitä, mitä he sanoivat, vaan oikeastaan toisti heille sen, mitä Hän oli yläsalissa sanonut Pietarille:

"Te olette päässeet niin pitkälle, mutta siitä huolimatta tulette sortumaan. Se tieto ja usko, joka teillä nyt on, ei tule riittämään pitämään teitä pystyssä." Herra tiesi heidän edessään olevan tappion:

"Tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajotetaan kukin taholleen, ja te jätätte minut yksin."

Jos minulla ei olisi ketään muuta kuin te, jäisin lopulta täysin yksin. *"En kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on minun kanssani."*

Jeesuksen viimeiset sanat kuuluivat:

"Olen puhunut teille tämän, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus."

Olen puhunut teille lohdutuksen sanoja, olen kertonut teille tulevista ahdistuksista ja siitä, että jätätte ja pakenette luotani. Kaikki nämä ovat yhdessä sitä varten, että teillä olisi rauha. Rauhako? Niin rauha! Ei ole sen hienompaa rauhaa ihmissydämelle kuin taju siitä, että Hän tuntee minut, jopa pahimman minusta. Viime kädessä rauhan salaisuus on Hän itse:

"Olkaa kuitenkin turvattuja: minä olen voittanut maailman."

Voittoisa usko

Ensimmäisen kirjeensä 5. luvussa Johannes palauttaa mieleemme Jeesuksen sanoja:

Hän tunnistaa sen reaalisen maailman, missä uskovakin elää:

Me tiedämme, että olemme Jumalasta, mutta koko maailma on Pahan vallassa. (19)

Vastaus maailman haasteeseen kuuluu:

Kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman. Ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman: meidän uskomme. Kuka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?(4-5)

Miksi usko voittaa maailman syntimenon, lihan synnit, kuoleman ja Saatanan? Siksi, että Jeesus on kanssamme. Heikoinkin usko tarrautuu Voittajaan. Jeesuksen voitto on meidän voittomme.

Siksi siitä saa tehdä johtopäätökset:

Tämä on se rohkea luottamus, joka meillä on häneen: jos me anomme jotakin hänen tahtonsa mukaan, hän kuulee meitä. Ja jos kerran tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä tahansa anommekin, tiedämme myös, että meillä on kaikki, mitä olemme häneltä anoneet. (14,15)

Entä sinä?

Merkitseekö rukoileminen sinulle sellaista yhteyttä Herraan, että täytyt ilolla? Vai onko rukouselämäsi vain myllyn pyöritystä kristillisenä velvollisuutena? Isä rakastaa sinua ja haluaa siksi mielellään kuulla ja vastata rukouksiisi. Voittaja on kanssasi!